



Марина Павельчук – науковий співробітник відділу міжнародних зв'язків та наукової співпраці Інституту педагогіки НАПН України, м. Київ, Україна.

Коло наукових інтересів: теорія навчання; дидактика; вища школа; підготовка майбутнього вчителя; теорія і методика формування дослідницько-діагностичних умінь майбутнього вчителя початкової школи.

 zagorul_ko@ukr.net

 <https://orcid.org/0000-0002-9677-2130>

УДК 373:37.04

<https://doi.org/10.32405/2411-1317-2024-3-79-86>

ПЕРСОНАЛІЗАЦІЯ НАВЧАННЯ ЗДОБУВАЧІВ ПРОФІЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ ЯК ПРЕДСТАВНИКІВ ПОКОЛІННЯ АЛЬФА: УРАХУВАННЯ ІНДИВІДУАЛЬНО- ПСИХОЛОГІЧНИХ ОСОБЛИВОСТЕЙ

Анотація. Автором статті розглядається актуальна проблема персоналізації навчального (освітнього) процесу для покоління Альфа, представниками якого є особи, народжені після 2010 року, в умовах інтенсивного застосування цифрових технологій. Зазначено, що це покоління є першим, яке з дитячих років активно користується цифровими пристроями, такими як смартфони та планшети, і вже дошкільного віку має досвід постійної взаємодії з цифровими медіа.

У статті проведено аналіз досліджень, що підтверджують, що покоління Альфа має свої унікальні особливості, такі як висока цифрова грамотність, швидке оволодіння цифровими технологіями та прагнення до творчого самовираження. Порівняно з попередніми поколіннями, це покоління відзначається проявом більшого інтересу до персоналізації навчального (освітнього) процесу та самостійного вибору шляхів у навчанні.

У статті розглядається концепція персоналізації навчання, що включає в себе індивідуальний підхід до кожного учня, спрямований на забезпечення максимального розвитку його потенціалу. Визначено три типи персоналізованого навчання: персоналізація для учня, з учнем та учнем, кожен з яких спрямований на підтримку особистісного розвитку та самореалізації.

Особлива увага приділяється методам дослідження, які використовуються для реалізації цієї мети, зокрема, аналізу науково-педагогічної літератури, термінологічного аналізу та структурно-логічного методу. Ці методи дозволяють глибше розуміти сутність та потреби дітей покоління Альфа в освіті.

У статті окреслено особливості організації навчального процесу дітей покоління Альфа, як тих, яким притаманне кліпове мислення, описані причини його виникнення та надано рекомендації вчителям щодо роботи з такими учнями.

Також автор підводить підсумки проведеного дослідження та робить висновки щодо необхідності адаптації освітніх практик до потреб сучасного покоління, яке вимагає нових підходів до навчання та виховання. Висвітлюються проблеми, що виникають перед сучасною освітою

у зв'язку з різницею у сприйнятті та використанні технологій між поколіннями, а також запропоновані шляхи їх вирішення.

Ключові слова: персоналізація навчання, покоління Альфа, учні, здобувачі освіти, здобувачі освіти закладів загальної середньої освіти, профільна середня освіта, кліпове мислення, цифрові технології в освіті.

Постановка проблеми. Соціологи сьогодні під поколіннями розуміють групи людей, які живуть в одну епоху, стикаються зі спільними соціокультурними явищами і, у зв'язку з цим, набувають схожих характеристик. Глобальний характер подій створює загальну основу для поділу на періоди, тоді як національні події породжують національні особливості. Найскладніше ідентифікувати покоління Z (так звані «зумери»). Одна група сучасних соціологів стверджує, що його народження вже ще триває (Druzaş, 2022), інші – що на зміну йому вже прийшло нове покоління – покоління Альфа. Причому національні особливості практично не мають значення при визначенні часу його народження, оскільки визначальним фактором визнається вплив глобалізації.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Міжнародні дослідники визначили 2009 рік, 2010 рік та 2012 рік (McCordle & Fell, 2020; Sladek & Grabinger, 2018; Feiertag, & Berge, 2008) як остаточні кордони для покоління Z. Це означає, що з 2010 року після покоління Z («зумери») з'явилося ще одне покоління. Найстаршим представникам цього покоління зараз 13–14 років, а це означає, що вони активно залучені до навчального (освітнього) процесу. Завдяки М. МакКріндл, одному з мислителів цього явища, нове покоління отримало назву «альфа-покоління». Фактором, який виділяє особливості цього нового покоління, є вплив цифрових технологій на їхнє повсякденне життя, навчання, дозвілля та спілкування. Це покоління, залежне від інтернету та комп'ютерів. Цей вплив і створює відмінності між Альфа та Z, які проявляються у відмінностях у тому, як люди взаємодіють зі своїм культурним середовищем (Woodman, 2022). Середовище Альфа-дітей є цифровим і характеризується інтеграцією смарт-технологій у повсякденне життя з раннього дитинства: згідно з дослідженнями В. Турка, ці діти вже до двох років опановують сенсорні екрани, вільно користуються знайомими ігровими додатками і з легкістю орієнтуються додатками, які їм не знайомі (Turk, 2017). Тут варто зазначити, що покоління Альфа – це перше покоління, яке досягло такого розвитку в ранньому дитинстві. Сучасні батьки самі активно користуються цифровими технологіями, а отже, забезпечують відповідне середовище для своїх дітей від народження. Вік, у якому діти стикаються з технологіями, має вирішальне значення для розуміння конкретності їхнього досвіду і того, як вони стикаються із зовнішнім середовищем. Існує феномен за якого діти стикаються з застосуванням технологій цифрової комунікації ще до того, як у них розвиваються мовні навички, що впливає на розвиток їхнього мислення. Зарубіжні дослідники визначають покоління Альфа як таке, що характеризується підвищеною потребою у соціальному визнанні та імпульсивністю, більшим прагненням до творчого самовираження та допитливістю, вищими інтелектуальними здібностями та прагненням до лідерства, порівняно з попередніми поколіннями (Bonchiş, 2022).

Мета статті полягає у теоретичному обґрунтуванні персоналізації навчання здобувачів профільної середньої освіти як представників покоління Альфа з урахуванням індивідуально-психологічних особливостей.

Основні методи дослідження. Для досягнення визначеної мети в дослідженні використано низку теоретичних методів: аналіз науково-педагогічної літератури з проблеми дослідження; термінологічний аналіз – використано задля визначення сутності ключових понять дослідження; структурно-логічний метод – уможливив висвітлення особливостей персоналізації навчання здобувачів профільної середньої освіти як представників покоління Альфа.

Виклад основного матеріалу. За словами Е. Бонкіса, румунського експерта з теорії поколінь, про Альфа-покоління мало що відомо і ще менше написано на цю тему (Bonchiş, 2022). Звичайно, всі автори вказують на технологічну грамотність дітей покоління Альфа як на фундаментальну характеристику цього покоління. Важливо, що деякі дослідження прогнозують (обґрунтовано чи

ні) негативні якості дітей покоління Альфа, такі як менша комунікабельність, ніж у представників попередніх поколінь через більшу залежність від віртуального простору, егоїстичність та розбещеність через більшу матеріальну забезпеченість, і результати цих досліджень не завжди позитивні. Зокрема, у дослідженні турецьких дослідників К. Алайдіна та Ф. Кая емпірично виявлено позитивні та негативні характеристики Альфа через порівняння із зумерами. Дослідники діагностували, що діти покоління Альфа більш компетентні в математиці, але також більш схильні до гніву, впертості, жадібності, частіше порушують правила, рідше потребують підтримки з боку інших, менш емпатичні та мають проблеми з комунікацією (Aydın, & Kaya, 2020).

Науковці персоналізації розглядають як технологію особистісно орієнтованого навчання, спрямовану на покращення ефективності взаємодії всіх суб'єктів навчального (освітнього) процесу для досягнення значущих цілей, за якої буде мобілізовано вольові зусилля, активізовано інтелектуальну самостійність і самоорганізацію, спрямовану на досягнення навчальних (освітніх) цілей суб'єктів навчального (освітнього) процесу.

У цьому контексті персоналізацію навчання розуміємо як цілеспрямоване перетворення та урізноманітнення освітнього процесу, що задовольняє прагнення учнів і педагогів до саморозвитку, саморегуляцію способів діяльності та поведінки, рефлексії їх дій та вчинків.

Д. Баклі визначив два аспекти персоналізованого навчання, а саме: персоналізація для учня (процес навчання адаптований під конкретного учня); і персоналізація учнем (здобувач освіти вибудовує шлях власного навчання) (Buckley, 2006).

Дж. Рікабо виділив три типи персоналізованого навчання: персоналізацію для учня, персоналізацію з учнем і персоналізацію учнем. Вчений наголошує на значущості переходу від середовища навчання, яким керує вчитель, до середовища навчання, яким керує учень (Rickabaugh, 2012).

Якщо слідувати характеристикам покоління Альфа, то зрозуміло, що перед сучасною освітою, особливо шкільною, стоять наступні виклики, які повинні бути враховані вчителями під час персоналізованого навчання Альфа:

- якщо зумери потребували мультимодальності в навчанні, то Альфам потрібна віртуальність навчального (освітнього) процесу;
- Альфам потрібен контроль над своїм пізнанням, тобто можливість вибору і більша автономія, можливість впливу на організацію навчального (освітнього) процесу;
- прилив творчої енергії не обмежується малюванням і рукоділлям – діти можуть створювати більш складні продукти завдяки своїй уяві та доступу до цифрових технологій;
- з точки зору кількості та глибини знань, вчителі не можуть конкурувати зі штучним інтелектом;
- з точки зору інформативності, конкретності та зрозумілості підручники програють у порівнянні з цифровими медіа, доступними для учнів;
- інформація не є таємницею для Альфа, які мають доступ до мережі інтернету в будь-який час. Це робить питання мотивації до отримання та засвоєння нових знань ще більш важливим;
- вміння шукати потрібні знання відходить на другий план, втрачає свою цінність;
- оптимізація завдань за допомогою цифрових технологій призводить до того, що діти не розуміють і критикують традиційні способи виконання завдань;
- покоління учнів Альфа очікує, що їм буде надана свобода думки, слова та дій, а школи стикаються з проблемою виховання, а не формування критичного мислення у дітей.

Варто зазначити, що всі вищезазначені виклики, які стоять перед системами освіти, мають глобальний характер і є актуальними для різних країн, але не є інституціалізованими і зводяться, по суті, до питань педагогіки та методики навчання і виховання дітей. Водночас аналіз цих потреб і ситуації в галузі освіти також вказує на низку проблем і перешкод, які заважають швидкій модернізації педагогічних процесів на місцях. Наприклад, використання віртуальних технологій вимагає додаткових фінансових витрат на придбання відповідного програмного та апаратного забезпечення. Використання готових продуктів стало більш доступним, але їх кількість обмежена.

Розробники змісту педагогічної освіти не мають чіткого бачення потреб сучасної дитини, а підготовка студентів у закладах вищої педагогічної освіти є недостатньою. Потрібні додаткові фінансові вливання для впровадження та дослідження технологій штучного інтелекту в освітній процес, а також для забезпечення комп'ютерним обладнанням кожного класу. Зрештою, саме конкретний вчитель, а не держава чи школа, безпосередньо взаємодіє з дитиною в класі, оскільки саме від його компетентності та мотивації залежить задоволення освітніх потреб конкретної дитини.

Через розрив між поколіннями три покоління вчителів завжди становили приблизно однаково частку педагогічних кадрів. Наразі більше половини вчителів належать до поколінь X і Y і поступаються поколінню Z у технологічній грамотності. Незважаючи на загальну диджиталізацію освіти та підвищення комп'ютерної компетентності окремих викладачів у зв'язку з COVID-19 та повномасштабним вторгненням РФ й урвадженням змішаного формату організації навчання, цього часто недостатньо для подолання вищезазначених викликів. Для таких дидактичних аспектів, як мотивація, мультимодальність, організація індивідуального навчання та автоматизований когнітивний контроль, презентації на електронних дошках вже не є достатніми у взаємодії з Альфа-групами, як це відбувається в більшості шкіл. Для вчителів виклик полягає в тому, щоб розвивати у дітей комунікативні навички, лідерські якості, креативність, критичне мислення, підтримувати їхнє прагнення до належної незалежності в поведінці та думках, а також здатність взаємодіяти з іншими дітьми, долаючи при цьому проблеми егоцентризму та збудливості учнів покоління Альфа. Щоб подолати цю проблему, необхідно здійснити фінансові інвестиції та перехід до цифрової дидактики через модернізацію підготовки та підвищення кваліфікації вчителів, а також модернізацію освітніх цілей, завдань, підходів і змісту освіти. Для покоління Альфа мета освіти не може бути зведена до передачі системи знань. Гаджети, якими вони користуються з дошкільного віку, ставлять під сумнів знання правопису (замінені можливістю автоматичного набору), арифметики (калькулятори), іноземних мов (автоматичний переклад), географії (навігатори) тощо. Отже, від школи більше не очікується трансляції класичних знань, а пряме обґрунтування їх корисності та необхідності володіння ними в житті людини, а також стимулювання учнів до пошуку, здобуття, а в деяких випадках і до самостійного створення цих знань. Це вже інша філософія освіти, яка працює в рамках цифрової дидактики.

Ці діти мають більший доступ до технологій, інформації та зовнішніх впливів, ніж будь-яке попереднє покоління (McCrinkle & Fell, 2020), і, як наслідок, це покоління асоціюється з іграми на основі додатків, більшою кількістю часу, проведеного за екраном, меншою концентрацією уваги та недостатньою соціальною сформованістю через брак цифрової грамотності, що призводить до високого ступеня інкорпорації (McCrinkle & Fell, 2020). Покоління Альфа суттєво відрізняється від своїх попередників, особливо тим, що в їхній реальності та в усіх аспектах їхнього життя домінують технології. Покоління Альфа зростає в епоху безпрецедентних змін та швидких технологічних інновацій і є частиною ненавмисного глобального експерименту, коли екрани розміщуються перед ними як манекени, розважальні та навчальні посібники з раннього віку (McCrinkle & Fell, 2020).

На освіту Альфа-покоління впливатиме насамперед технологічний прогрес (Romero, 2017). Їхній вибір професії та життєві рішення також відрізнятимуться від рішень попередніх поколінь завдяки інноваціям, прогресивності та розвитку, які пронизують світ, в якому вони живуть зараз. Вони будуть набагато менш схильні підкорятися упередженням, упередженням і нормам, встановленим суспільством. Прогнозується, що кожен другий представник покоління Альфа отримає університетську освіту (McCrinkle & Fell, 2020). Очікується, що поєднання цифрових навичок з креативністю, допитливістю та адаптивністю стануть сильними сторонами та основними компетенціями покоління Альфа.

Стилі навчання учнів покоління Альфа значною мірою залежать від технологій і пов'язані з ними. Технологічний прогрес також впливатиме на ефективність навчання та загальний досвід здобувачів освіти. Експериментальне навчання відіграватиме важливу роль у майбутніх підходах до викладання та навчання. Особливо важливо залучати учнів і давати їм можливість спільно

створювати знання, а не просто отримувати миттєвий доступ до інформації (переклад інформації, інтерпретація інформації та додавання цінності набутим знанням). Візуальні, аудіальні та кінестетичні інструменти підтримуватимуть середовище викладання і навчання майбутнього, забезпечуючи реалістичний досвід, який підтримує соціальні зв'язки. У цьому сенсі викликом буде подолання розриву в грамотності між вчителями і учнями та розвиток «м'яких» навичок, які зміцнюють соціальні зв'язки і взаємодію та сприяють формуванню почуття приналежності, спільноти і спільного використання. Вчителі повинні мислити критично і творчо, щоб створити в класі середовище, сприятливе для мислення і творчості (Steyn, 2015), спираючись на сприйняття і очікування учнів Альфа-покоління.

Представникам покоління Альфа притаманне кліпове мислення. Кліпове мислення характеризується фрагментарністю, швидкістю та поверхневістю. Причини його виникнення багато в чому пов'язані з тим, що сучасна молодь є цифрово залежною від гаджетів, формуючи нові когнітивні здібності, які орієнтовані на сприйняття та аналіз великої кількості дрібних, не пов'язаних між собою блоків інформації. Як наслідок, в учнів формується кліпове мислення, їхня свідомість стає мозаїчною, вони втрачають цілісність і, відповідно, здатність сприймати інформацію, що надходить, цілісно. Кліпове мислення – це один з адаптивних механізмів мозку, який дозволяє людині максимізувати свої адаптаційні можливості по відношенню до навколишнього середовища. Однією з причин поширення кліпового мислення серед сучасної молоді є велика кількість джерел інформації на цифрових пристроях. Повідомлення в месенджерах і соціальних мережах, повідомлення на форумах і в блогах, електронні листи і SMS-повідомлення – все це потребує часу для прочитання і відповіді на них, а оскільки нові блоки інформації надходять, поки вони обробляються, то все це все це потрібно робити дуже швидко. Тому такий потік інформації знижує критичне мислення, не залишаючи адресату часу на глибокий аналіз інформації, що надходить, а лише на те, щоб пробігтися по ній. Варто зазначити, що інформація, яку молодь щодня споживає в глобальній мережі інтернет, – це не серйозні, а дуже поверхневі дані, які легко сприймаються. Навіть читаючи наукові тексти з екрану смартфона, учні постійно відволікаються на вхідні повідомлення та сповіщення з різних додатків і перемикаються між ними, що значно затримує розпізнавання серйозної інформації. Це ілюструє шкідливий вплив кліпового мислення. Постійна, швидка зміна різних блоків інформації перед очима призводить до короткочасного запам'ятовування загальних характеристик отриманої інформації, тобто її кількості, додатку, в якому цей блок знаходиться, кольорової гами та загального інформаційного повідомлення (позитивного чи негативного). Постійне використання мобільних телефонів на уроках призводить до відволікання від навчального процесу, зниження концентрації уваги та погіршення розумових здібностей здобувачів освіти. Замість того, щоб зосередитися на питаннях, які ставить учитель, учні гарячково шукають відповіді в пошукових системах. Замість розвитку логічного мислення, активізація дрібної моторики пальців на екранах мобільних пристроїв сприяє зниженню розумової активності. Як наслідок, учні зовсім не розвиваються розумово і покладаються на свої смартфони як на «чарівну паличку», яка завжди готова їм допомогти. Короткострокова пам'ять має важливе значення для кліпового мислення. Це запобігає перевантаженню мозку надмірною інформацією, що надходить з усіх боків. З точки зору освіти, цей ефект працює таким чином, що учні не можуть повторити подану їм інформацію через деякий час після відповіді на запитання або виступу під час підбиття підсумків. Якщо учень не здатний свідомо запам'ятовувати наданий йому матеріал, роблячи нотатки, пишучи блок-схеми, промовляючи вголос або повторюючи матеріал, інформація, знайдена в інтернеті, навіть якщо вона надрукована, не покращить його когнітивні здібності. Ця інформація існує окремо від його свідомості і потрапляє туди лише в дозованому вигляді, коли він читає і обговорює доповідь. Після того, як відповіді на запитання отримані, інформація видаляється, звільняючи місце для тисячі коротких повідомлень у різних інтернет-додатках. Виходячи з такої гнучкості мозаїчної свідомості до сугестивних впливів, необхідно переглянути методику навчання учнів у старших класах середньої профільної школи та максимально використовувати інтерактивні способи сприйняття інформації в освітньому процесі.

Залежність від цифрових пристроїв та зловживання ними при роботі з навчальними текстами значно знижує когнітивні здібності учнів. Проблема полягає в тому, що кліпове мислення здобувачів освіти не дозволяє їм сприймати та аналізувати науковий матеріал ані за допомогою мобільних пристроїв (смартфонів), ані в традиційний спосіб (робота з підручниками). Замість того, щоб розуміти прочитане та осмислено інтерпретувати його, учні відтворюють незв'язні набори фраз, часто без жодного смислового чи логічного зв'язку між ними. Як наслідок, ефективність практичних занять значно знижується, що позначається на кінцевому результаті опанування навчальними дисциплінами.

Висновки дослідження та перспективи подальших розвідок в обраному напрямі. Покоління Альфа ставить перед сучасною освітою нові виклики: необхідність віртуалізації навчання, персоналізація процесу навчання для кожного учня, більша автономія та вплив на навчальний процес, творчість за допомогою цифрових технологій, конкуренція з штучним інтелектом та переваги цифрових медіа, доступних учням, і необхідність мотивації для отримання нових знань.

Представлене дослідження не вичерпує всіх аспектів проблеми персоналізації навчання з урахуванням індивідуально-психологічних особливостей представників покоління Альфа під час навчання у закладах профільної середньої освіти. Перспективним для наших подальших наукових розвідок є визначення дидактичних умов персоналізації навчання здобувачів загальної середньої освіти під час навчання у закладах профільної середньої освіти.

Використані джерела

- Apaydin, Ç., & Kaya, F. (2020). An analysis of the preschool teachers' views on Alpha Generation. *European Journal of Education Studies*, 6(11), 123–141.
- Bonchiş, E. (2022). Generation Alpha. A great challenge for parents and teachers. *Parenting from A to Z. 83 Challenging Themes for Today's Parents*, 125–131.
- Buckley, D. (2006). *The Personalization by pieces framework: a framework for the incremental transformation of pedagogy towards greater learner empowerment in schools*. CEA Publishing.
- Drugaş, M. (2022). Screenagers or “Screamagers”? Current perspectives on Generation Alpha. *Psychological thought*, 15(1), 1–11.
- Feiertag, J., & Berge, Z. L. (2008). Training Generation N: how educators should approach the Net Generation. *Education+Training*, 5(50), 457–464.
- McCordle, M., & Fell, A. (2020). *Understanding Generation Alpha*. McCordle Research. <https://generationalalpha.com/wp-content/uploads/2020/02/Understanding-Generation-Alpha-McCordle.pdf>
- Rickabaugh, J. (2012). *Learning independence continuum*. CESA. (in English).
- Romero, A. (2017). Colleges need to prepare for Generation Alpha. *CUNY Bernard M Baruch College*. https://academicworks.cuny.edu/bb_pubs/172/
- Sladek, S., & Grabinger, A. (2018). *Gen Z: The first generation of the 21st Century has arrived!* XYZ University. https://www.xyzuniversity.com/wp-content/uploads/2018/08/GenZ_Final-dl1.pdf
- Steyn, M. (2015). *Critical Diversity Literacy: Routledge International Handbook of Diversity Studies*. RefineCatch Ltd. 379–389.
- Topuzov, O., Malykhin, O., Aristova, N., Popov, R., & Zasiakina, T. (2022, May). Individualized learning in the context of blended mode of the educational process in secondary school: challenges and expectations. In *Proceedings of the International Scientific Conference. Volume I* (Vol. 560, p. 571).
- Turk, V. (2017). *Understanding Generation Alpha*. Hotwire Consulting: UK. <https://www.hotwireglobal.com/whitepaper/generation-alpha-2/>
- Woodman, D. (2022). Generational change and intergenerational relationships in the context of the asset economy. *Distinktion: Journal of Social Theory*, 1(23), 55–69.
- Zahorulko, M. (2023). Introduction of personalized training in institutions of general secondary education in Ukraine. *У Інноваційні тенденції підготовки фахівців в умовах полікультурного та мультилінгвального глобалізованого світу* (с. 135–138).

Zahorulko, M. (2023). Personalized learning in a digital educational environment. У *Психолого-педагогічні проблеми вищої і середньої освіти в умовах сучасних викликів: теорія і практика* (с. 210–212).

References

- Apaydin, Ç., & Kaya, F. (2020). An analysis of the preschool teachers' views on Alpha Generation. *European Journal of Education Studies*, 6(11), 123–141. (in English).
- Bonchiş, E. (2022). Generation Alpha. A great challenge for parents and teachers. *Parenting from A to Z. 83 Challenging Themes for Today's Parents*, 125–131. (in English).
- Buckley, D. (2006). *The Personalization by pieces framework: a framework for the incremental transformation of pedagogy towards greater learner empowerment in schools*. CEA Publishing. (in English).
- Drugaş, M. (2022). Screenagers or “Screamagers”? Current perspectives on Generation Alpha. *Psychological thought*, 15(1), 1–11. (in English).
- Feiertag, J., & Berge, Z. L. (2008). Training Generation N: how educators should approach the Net Generation. *Education+Training*, 5(50), 457–464. (in English).
- McCrindle, M., & Fell, A. (2020). *Understanding Generation Alpha*. McCrindle Research. <https://generationalalpha.com/wp-content/uploads/2020/02/Understanding-Generation-Alpha-McCrindle.pdf> (in English).
- Rickabaugh, J. (2012). *Learning independence continuum*. CESA. (in English).
- Romero, A. (2017). Colleges need to prepare for Generation Alpha. *CUNY Bernard M Baruch College*. https://academicworks.cuny.edu/bb_pubs/172/ (in English).
- Sladek, S., & Grabinger, A. (2018). *Gen Z: The first generation of the 21st Century has arrived!* XYZ University. https://www.xyzuniversity.com/wp-content/uploads/2018/08/GenZ_Final-dl1.pdf (in English).
- Steyn, M. (2015). *Critical Diversity Literacy: Routledge International Handbook of Diversity Studies*. RefineCatch Ltd. 379–389. (in English).
- Topuzov, O., Malykhin, O., Aristova, N., Popov, R., & Zasiakina, T. (2022, May). Individualized learning in the context of blended mode of the educational process in secondary school: challenges and expectations. In *Proceedings of the International Scientific Conference. Volume I* (Vol. 560, p. 571) (in English).
- Turk, V. (2017). *Understanding Generation Alpha*. Hotwire Consulting: UK. <https://www.hotwireglobal.com/whitepaper/generation-alpha-2/> (in English).
- Woodman, D. (2022). Generational change and intergenerational relationships in the context of the asset economy. *Distinktion: Journal of Social Theory*, 1(23), 55–69. (in English).
- Zahorulko, M. (2023). Introduction of personalized training in institutions of general secondary education in Ukraine. In *Innovatsiyni tendentsii pidhotovky fakhivtsiv v umovakh polikulturnoho ta multylinhvalnoho hlobalizovanoho svitu* (pp. 135–138). (in English).
- Zahorulko, M. (2023). Personalized learning in a digital educational environment. In *Psyholoho-pedahohichni problemy vyshchoi i serednoi osvity v umovakh suchasnykh vyklykiv: teoriia i praktyka* (pp. 210–212). (in English).

Maryna Pavelchuk, Researcher of the Department of International Relations and Scientific Cooperation of the Institute of Pedagogy of the National Academy of Educational Sciences of Ukraine, Kyiv, Ukraine. **Research interests:** theory of learning; didactics; high school; training of the future teacher; theory and method of formation of research and diagnostic skills of the future primary school teacher.

PERSONALISATION OF EDUCATION FOR STUDENTS OF SPECIALIZED SECONDARY EDUCATION AS REPRESENTATIVES OF THE ALPHA GENERATION: TAKING INTO ACCOUNT INDIVIDUAL PSYCHOLOGICAL CHARACTERISTICS

Abstract. The author of the article examines the topical issue of personalization of the learning (educational) process for the Alpha generation, represented by people born after 2010, in the context of intensive use of digital technologies. It is noted that this generation is the first to actively use digital devices, such as smartphones and tablets, from childhood and has experience of constant interaction with digital media from pre-school age.

The article analyses research that confirms that Generation Alpha has its own unique characteristics, such as high digital literacy, rapid mastery of digital technologies and a desire for creative expression. Compared to previous generations, this generation is characterised by a greater interest in personalising the learning (education) process and choosing their own learning paths.

The article examines the concept of personalization of learning, which involves an individual approach to each student to ensure the maximum development of his or her potential. Three types of personalized learning are identified: personalization for the learner, with the learner and by the learner, each of which aims to support personal development and self-realization.

Special attention is given to the research methods used to achieve this goal, in particular the analysis of scientific and pedagogical literature, terminological analysis and the structural and logical method. These methods allow a deeper understanding of the nature and educational needs of children of the Alpha generation.

The article outlines the peculiarities of organizing the educational process of children of the Alpha generation as those who are characterized by clip thinking, describes the reasons for its occurrence and gives recommendations to teachers on how to work with such students.

The author also summarises the results of the study and draws conclusions about the need to adapt educational practices to the needs of the modern generation, which requires new approaches to education and upbringing. The author highlights the problems facing modern education in relation to the different ways in which the generations perceive and use technologies, and suggests the ways of solving them.

Keywords: personalization of learning, generation Alpha, students, education applicants, students of general secondary education institutions, specialized secondary education, clip thinking, digital technologies in education.